

HÉTFŐI NAPLÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre 5 pengő Ft Félévre 2:50 pengő
Magyarországon 10 fillér, Ausztriában 20
Groschen, Franciaországban 1 frank, Jugo-
szlaviában 2:50 dinár, Németországban 10
Pf. Olaszországban 1 Lira, Romániában 5 lei

POLITIKAI HETILAP

SZERKESZTIK

DR. ELEK HUGÓ ÉS MANN HUGÓ

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 4. szám
Vasárnap d. u. 4-től kezdve:
VI. ker., Aradi-utca 8. sz. (Globus nyomda.)
Telefon: József 308-96.
Vasárnap (d. u. 4-től): Aut. 245-81, 100-43.

VASS JÓZSEF MEGHALT

A helyettesminiszterelnök az éjjel hirtelen meghalt. - Reggelhalva találták meg az ágyban.

Megdöbbentő és fájdalmas hír szüldött végig ma, hétfőn reggel 9 óra után a fővárosban.

Vass József dr. miniszterelnökhelyettest reggel 9 órakor holtan találták ágyában.

A miniszterelnökhelyettes tegnap autókiránduláson volt Gyöngyösön és Egerben Ripka Ferenc főpolgármester és Dréhr Imre államtitkár társaságában és frissen, jókedvűen este 10 órakor érkezett haza lakására, ahol tudvalegőleg együtt lakik Mariska hugával.

Vass Mariska társaságában a helyettesminiszterelnök megvesorázott és ezután szobájába vonult éjszakai pihenőre.

Az éjszaka csöndesen telt el. Vass József szobájából semmiféle nesz nem hallatszott, amiből arra lehetett volna következtetni, hogy a miniszterelnökhelyettes rosszul van. Rendszerint — ugy ínapnapon mint hétköznapon — Vass József pontosan 7 órakor szokott felkelni.

Mariska hugának feltűnt, hogy még 9 órakor sem kérte a miniszterelnökhelyettes a reggelijét.

Bekopogtatott a szobájába és miután választ nem kapott, rosszat sejtve, benyitott a szobába. Még mindig nem sejtette, hogy Vass József már nincs az élők sorában. Csak amikor közelebb ment hozzá és próbálta keltegetni, jött tudatára annak, hogy bátyjával valami baj történhetett. Orvost hívtak, de az is már csak azt konstátálhatta, hogy a miniszterelnököt álmában agyvérzés lepte meg és percek alatt végzett a hatalmas erejű és testalkatú miniszterelnökhelyettes.

Nyomban értesítették Dréhr Imre államtitkár, majd Ripka Ferenc főpolgármester, akik elvitték Vass József lakására mentek és megrendülten vették tudomásul a szörnyű valóságot: Vass József meghalt.

A fővárosban pillanatok alatt szétterjedt a fájdalmas hír. A város házára, a miniszteriumokra, a középületekre kitűzték a gyászoló lobogót.

Elsőnek a kormányzó fejezte ki részvételt

Vass József elhunytá fölött és azután sorra megjelentek a gyászhalál bárcziházi Bérczy István miniszterelnökségi államtitkár; Bezeg-Huszágh Miklós főkapitány, Mayer János földművelésügyi miniszter, Klebelsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter és nagyon sokan a közélet vezetői közül.

A miniszterelnökség sajtóosztálya nyomban értesítette gróf Bethlen István miniszterelnököt, Wekerle Sándor pénzügyminisztert, Darányi Kálmán miniszterelnökségi államtitkárt a halálesetről.

A család részéről gondoskodás történik arról, hogy Vass József fivére, Vass Ferenc iskolaigazgató adja tudtára kiméletesen Vass József Balatonfüreden tartózkodó édesanyjának a halálhírt és ő hozza fel Vass József édesanyját a holttestéhez.

Vass József temetésének időpontja még nincs meghatározva, mert attó függ, hogy a genfi tanácskozáskoról Bethlen István gróf hazakerkezhet-e a temetésre. Ez esetben valószínűleg hétfőn lesz a temetés és a ravatalt a parlament kupolacsarnokában állítják fel.

Aminiszterelnökségen különben hétfőn dében tanácskozáásra gyűltek össze a kormány lthon levő tagjai, hogy a miniszterelnökhelyettes halálával szükséges intézkedéseket megbeszéljék.

Az értekezleten jelen vannak:

Mayer János földművelésügyi miniszter, Gombös Gyula honvédelmi miniszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Vargha, Prónay, Angyán, Khuen-Hédervary államtitkárok és bárcziházi Bérczy István miniszterelnökségi államtitkár.

Vass József helyettes miniszterelnök már hosszú ideje betegeskedik. Folyton jobban elharapozó szívbjaga gyötörte évek óta, de hiába tanácsolták orvosai, hogy vonuljon hosszabb időre pihenőre, Vass József csak mosolyogva legyintett mind ezekre az unszolásokra és továbbra is a helyén maradt. Ő helyettesítette ez-tendő őt a nyári szabadságon lévő mi-

niszterelnököt és a kabinet többi tagjait és legfőjebb csak ha édesanyja társaságában néhány napra a Balaton mellé utazott. Egyre fokozódó szívbjagához még egy másik baj is járult, amely úgy látszik, közvetlen okozója volt halálának. Vass József ugyanis az utóbbi hónapokban, bármennyire ellenétek is ezt baráta- tai és orvosai, fogycukurát tartott.

Olyan erőszakos módon végezte ezt, hogy az utóbbi időkben, néhány hét alatt több mint 18 kilót fogyott. Valóságos gyümölcskurán élt, reggeltől estig nem volt hajlanó más táplálékot, mint néhány szem őszibarackot és almát magához venni. Nővére: Vass Mária, aki állapodón mellette tartózkodott és aki vele együtt lakott a Kinizsi- utca és Ráday-utca sarkán lévő állami házban, mindennap rendes ebédet főzött a miniszterelnökhelyettesnek, aki azonban nem akart mást enni. Miniszterársai, maga Bethlen miniszterelnök is óva intettek, hogy ez a katasztrofálisan erőszakolt fogycukura végül nagy bajt fog előidézni, Vass József azonban nem hajlott a figyelmeztetésekre.

Halála körülményeit pontosan így állapotították meg:

Egri utjáról tegnap este érkezett haza. Nővérelvél néhány szót váltott, majd megvesorázott és lefeküdt. Ma reggel felkelték a feltűnt, hogy bár ő mindig hét órakor szokott felkelni, nem jelentkezik. Ajtaja zárva volt, hűsleges, régi szolgálja: Kovács László hiába kopogott. Rosszat sejtett, azonnal átszaladt a közelben lévő Szent Imre-kollégiumba, ahonnan Vass József évtizedes barátja, dr. Simonyi Sándorral tért vissza. Ketten azután feltörték az ajtót és legnagyobb megdöbbenésükre, ágyán fekve, holtan találták a helyettes miniszterelnököt.

Az első értesítést a Kinizsi utca 10. számú házban lévő állandó rendőrőrszem küldte a Mosonyi uccal osztályparancsnokságra, innen azután telefonon értesítették a főkapitányságot. Má-

sodpercek alatt rendőri bizottság rohogott ki a helyszínre Szrubián Dezső dr. rendőrtanácsos vezetésével. A rendőri bizottsággal egyidejűleg érkezett ki autón Bezeg-Huszágh Miklós főkapitány, aki megrendülten állt meg a halott mellett. A harmadik kocsit miniszteri autó volt, amelyből megtörtén, fekete ruhába öltözve, könnyes szemű férfi szállott ki, Dréhr Imre államtitkár, akit valósággal támogatni kellett a lépesökön.

Szrubián rendőrkapitány, Bezeg-Huszágh főkapitány a Dréhr Imre egy-yszere érkezett be a halottasszobába, ahol két selyempaplanlann letakarva, holtan fekiúdt ágyán Vass József. Szmei lehunyna, összes haja összecsapzódvá és areán fájdalmas haláltusa nyomni látszanak. Kezeit addigra már imára kulesolta életének hűsleges osztályos társa: a nővére, aki a halálos ágy mellett egyik ájuláshóból a másikba esik. Dréhr Imre és Bezeg-Huszágh főkapitány percekig nem tudnak magukhoz térni, meredten nézik a holtat.

A rendőri bizottság tagjai, amelyben Szrubián Dezső rendőrkapitányon kívül Zimmermann rendőrkapitány és Cseh Iván dr. rendőrörvos vesznek részt, ezután megvizsgálják a halottat. Leveszik róla a két selyemtakarót, amely alatt fehér halálgingben fekszik a halott népjóléti miniszter. A rendőrörvos megtapintja a holtat.

— Még meleg! — mondja a rendőrörvos, aki azután csakhamar tüzetesen megvizsgálta a holttestet. Megállapítja, hogy Vass József miniszterelnökhelyettes halálát szívcsélhűdés okozta, amely minden valószínűség szerint éjjel két-három óra között következhetett be. A népjóléti miniszter valószínűleg szívgyűrűsűt kapott és már nem volt annyira ereje, hogy a csengő gombját megnyomja. Ágyában oldalra fekvé találtak, jobbkeze felőgett az ágy szélén, minden valószínűség szerint

az éjjeli szekrényen lévő csengőhöz akart nyulni, de már nem volt elég ereje. Elvezítette szemtelét és a halál pereek alatt végzett vele.

Lenn a kapu előtt addigra már hatalmas rendőrkordon fejlődött ki. A főkapitányság központi ügyeletéről a haláleset jelentésének pillanatában Németh Istellügyelő vezetésével egy csapat gyalogos rendőr vonult ki, akik elzárták a Kinizsi-utcat és a százakra felfejlődő kíváncsiak érdeklődése előtt. Egymásután robbognak fel a gépkocsik a bejárat elé, egymásután jönnek a politikai élet reprezentánsai, a társadalmi élet előkelőségei, hogy felslessenek a lakásba.

Kilenc óra után néhány perccel Andráka főkapitányhelyettes érkezik, majd röviddel később Huszár Károly, Ripka Ferenc főpolgármesterrel egyidőben.

Ujabb miniszteri gépkocsik következnek ezután: Mayer János miniszterrel. A főművelésügyi minisztert gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter követi. Utána Sipőcz Jenő polgármester érkezik. Az előkelőségek a miniszter lakásának fogadószobájában gyűlekeznek. Itt meghallgatják Dréhr államtitkár és az első halotti szemlét végző rendőrorvos jelentését. Mélyen megrendülve lépnek egymásután a baoltaszobába, Imára kulcsolódnak a kezek, mindegyikük rövid imát mond elhunyt minisztercsárnak fölött.

Tíz óra után néhány perccel a népjóléti miniszter csukott koszája. Dréhr Imre államtitkár ugrik az autóbába, amely gyors iramban Gödöllőre száguld vele. A népjóléti államtitkár a kormányzóhoz siet, hogy jelentést tegyen neki az elhalálozás körül-

ményeiről. Horthy kormányzót telefonon értesítették reggel Vass József haláláról, Dréhr Imre már részletes jelentést visz neki.

Vass József 1877-ben született Vasváron, szegény iparoscsaládból. A politikában a fordalmak után vállalt aktív szerepet s 1920-ban már az első nemzetgyűlésen feltűnt nagyhatású beszédeivel. Nemsokára közéleti miniszterium vezetését látta el, majd rövid ideig kultuszminiszter volt s 1922 óta tölti be a népjóléti tárcaát. 1924-ben kalocsai nagyprépost lett.

Vass József minden esztendőben úgy nyáron, mint a miniszterelnök külföldi tárgyalásai alatt a miniszterelnöki tendőket is ellátta, sokszor nagyon nehéz és súlyos viszonyok között. Esztendőkön át megisméltődött, hogy a miniszterelnök távolléte alatt nagyobb politikai zavarok kerekedtek, de Vass József szuggesztív ereje, kiváló képességei, kiegyenlítő egyénisége elég erős volt arra, hogy ezeket a zavarokat a kormány minden súlyosabb konzekvencia nélkül megussza.

Néhány évvel elvállalta a Magyarországi Hírlaprörök Nyugdíjintézetének elnökségét is s ebben a tisztségében, szociális gondolkodásával és a sajtó iránti mély szeretetével talpraállította azt az intézményt, amely hivatva van az elaggott újságírók s azok özvegyei sorsáról gondoskodni.

Dréhr államtitkár a kormányzónál

A tragikus haláleset felfedezése után Sebastyén József miniszteri tanácsos, a Társadalombiztosítói Intézet igazgatója, majd a szintén odaérkező Dréhr Imre államtitkár telefon utján értesítették a gödöllői kabinetirodát a helyettesminiszterelnök haláláról.

Dréhr Imre államtitkár nam sokkal később autón Gödöllőre ment, hogy

Horthy Miklós kormányzót személyesen értesítse a miniszter haláláról.

Féltizenegy órakor érkezett Dréhr államtitkár a gödöllői kastélyba, a kormányzó azzonnal fogadta. Dréhr Imre megindult szavakkal közölte a kormányzóval Vass József halálának körülményeit.

A kormányzó nagy megdűbbenéssel fogadta a hírt és olyan meghatódottsággal fogta el, hogy percekig nem tudott szóhoz jutni.

Azután kijelentette Dréhr Imre előtt, hogy Vass József miniszterelnök halálát nagy csapásnak tartja az egész országra nézve,

mint az ő letterős munkásságára, tífves miniszterségének a tapasztalataira nagy szüksége lett volna az országnak to-

vábbra is.

Ezután a kormányzó kifejezést adott annak a kívánságának, hogy Vass Józsefet a nemzet halottjának tekinték, az Országháiban ravatalozók fel és a temetés pénteken legyen, hogy az egész ország és az elhunyt államférfi külföldi tisztviselői is el tudják jónni végítzességgére.

Dréhr Imre államtitkár ezután autóján visszajött Budapestre és Kinizsi-utcai gyászbabrut építelte siettel, hogy meglegye a további intézkedéseket.

Déli egy órakor is úgy határoztak, hogy a parlament kupolacsarnokában ravatalozók fel

és pénteken délután 4 órakor helyezik nyugalomra földi maradványait nem a keresepi temetőben, hanem az Egyetem templomban, a katolikus pantheonban. Vass Józsefnek ugyanis a Pázmány Péter-Egyetemen volt tanári katedrája.

Pénteken délután temetik Vass Józsefet

Amíg Dréhr államtitkár Gödöllőn tartózkodik a halottas szobával szomszédos szobában rűgtűzött minisztertanácsra gyűlnek össze az ott jelenlevő miniszterek. A tanácskozás eredményeként valójában még ma délutánra rendkívüli minisztertanácsot hívnak össze, amelynél a temetés részleteit tartják meg. Amely már bizonyos, hogy Vass József népjóléti miniszter, helyettes miniszterelnök pénteken délután 4 órakor temetik, még pedig a parlament halotti gyászbabrut kupolacsarnokából. Sipőcz polgármester a főváros nevében közölte a rűgtűzött tanácskozással, hogy az elhunyt államférfi számára díszsírhelyet ajánl fel a keresepi temetőben.

A temetés utvonala az eddigi tervek szerint az Alkotmány-utca, Vilmos császár-ut, Andrásy-ut, Nagykörút, Rákóczi-ut, Flumel-ut lesz. Hogy a kormány és a különböző miniszteriumok részéről ki fogja a gyászbeszédeket megtartani, azt a ma, vagy

legkésőbb holnap délelőtt összehívó minisztertanácsban fogják megállapítani. Vass József haláláról távirati értesítés ment Genbe az ott tartózkodó miniszterelnöknek, aki minden bizonyon újat azzonnal megszakítja haza fog jónni a temetésre.

Aminiszterek közül elsőnek Mayer János hagyja el a halottaszobát. A kapuban skértű néhányperces beszélgetést folytatni vele a „Hétfői Napló” munkatársának:

— Mélyen megrendített Vass József halála, nem tudok semmit se szólni, az elfogódottság elszorítja a hangomat. Nem tudok az úrnek semmi mást mondani, mint hogy pénteken délután temetjük...

Az autótömeg egyre szaporodik a Kinizsi-utcai palota előtt. Most már a diplomáciai követek koszája érkeznek egymásután. A külföldi nagykövetek közül elsőnek Lukovics Radomir jugoszláv konzul érkezik, közvetlenül utána Arnaldo Caldovin, a gyászbeszédeket megtartani, azt a ma, vagy pápai nuncius titkára.

Gyermekek hét szeptember 13-ig

Iskolaruhák, cipők | **Előírással formaruhák** | **Intézeti kelengyék**

Arúházunkban a legjobb minőségben, árúházunkban a legolcsóbban.

Leányka matrözruha 19. 10 székelt sevitől, 55 cm hosszu. Számoként 1.80 Áremelkedés

Fiu matrözöltöny 18. a. kék sevitől, 4-ee szám. Számoként 2. — Áremelkedés

Fiu átmeneti kabát 25.50 la dobt közműből, seep kivitelben, 45 cm hosszu. Számoként 2. — Áremelkedés

Angol leány-ruha 12. la s. kék sevitől, 45 cm hosszu. Számoként 1. — Áremelkedés

Leánykabát 8.50 csilok vászomból, s. kék damaszt gallér és készőlő, 55 cm hosszu. Számoként 7.0 Áremelkedés

Leánykaalj 9. kifir mellényre dolgozva, 55 cm hosszu. Számoként 5.0 Áremelkedés

Matrözkabát 16. 30 minőségű kék sevitől bélével, 45 cm hosszu. Számoként 2. — Áremelkedés

Matröz bojkabát 21. kék bojkalméből elárendű kivitelben, 45 cm hosszu. Számoként 2. — Áremelkedés

Gyermek toppe 4.20 30 mosó fűszelből, 3-as szám. Számoként 4.0 Áremelkedés

Gyapjú velin toppe 8. — sítva és kockás, a legjobb kivitelben, 3-as szám. Számoként 4.0 Áremelkedés

Flanel pólama 5. — sevitől, 4. szám. 00-4 szám. Számoként 6.0 Áremelkedés

Leánykalap 4.50 kica és bubli fazonban, székelt kék és szines fűszel, szalaggal

Matröz sapka 2.80 székelt sevitől, félrefoos szalaggal

Sveici sapka 3.70 hőreos fűszelből, 3-as szám. Számoként 4.0 Áremelkedés

Tiroli nadrág 3.50 la minőségű, 60 cm hosszu

Iskolaköltény 2.70 30 fűszelből, fűszelű, 45 cm. Számoként 3.0 Áremelkedés

Hosszu ujju kloktöltény 5.60 30 fűszelből, 00-4 szám. Számoként 4.0 Áremelkedés

Tornanadrág 2. — 30 fűszelből, 00-4 szám. Számoként 2.0 Áremelkedés

Svéd tornanadrág 4.40 fekete kloktölt. 1-es szám. Számoként 4.0 Áremelkedés

Matröz gallérkészlet 2.90 (rallér és készőlő) fehér és székelt kék damasztvaszomból

Csikos vászon 2.20 intézeti ruhára, erős minőség, matrözöltényre

Ripsz ruhavászon 1.80 fehér és szines, prima minőség, matrözöltényre

Sevitől intézeti ruhára 7.50 székelt, 140 cm széles, matrözöltényre

Gyermekcipő barna szinben, varrott talpjal 16-22 23-26 F 8.60 9.60

Iskolacipő 14.50 la bagarin, szeg. 27-30 31-35 P 17.80

Fekete fűszelcipő 13.50 erős kúdo gúrnál 20-30 P 11.60 21-30

Tornacipő 3.80 gumitalpjal, 20-24 szám. Számoként 3.0 Áremelkedés

Gyapjú pulover 3.75 vagy galléros avatór, divatminta, 1-es szám. Számoként 5.0 Áremelkedés

Gyermeksvetver 4.90 mellreos, 1-es szám, drapp, székelt és barna szinben. Számoként 5.0 Áremelkedés

Flaneltakaró 7.40 kiváló minőség, vírágos vagy kockás

La szűtenaplan 19.80 fűszel varrott, mindezt oldalon baarmálható

Leánykaing 1. — la mosott szifónból, himesve, 1-es szám. Számoként 1.0 Áremelkedés

Leánykanadrág 1.10 fűszel mosott szifónból, himesve, 1-es szám. Számoként 1.5 Áremelkedés

Leányka hálóing 2.20 la mosott szifónból, seepo himesve, 1-es szám. Számoként 3.0 Áremelkedés

Rombiné 1.60 szoknya r. fűszelű, la mosott szifónból, himesve, 3-es szám. Számoként 2.0 Áremelkedés

Flum 2.50 fűszel szifónból, seepo, rávarrott gallérral, 1-es szám. Számoként 3.0 Áremelkedés

Fiu hálóing 3.20 la mosott szifónból, seepo fűszelben, 1-es szám. Számoként 3.0 Áremelkedés

Fiu zeifring 4. — rávarrott gallérral, vagy seepo fűszelben, 20-es szám. Számoként 5.0 Áremelkedés

Fiu apacsing 4.20 30 baarmálható, 20-es szám, fehér és drapp szinben. Számoként 5.0 Áremelkedés

Fiuandrág 1.80 kiváló mosott szifónból, gombos, 1-es szám. Számoként 3.0 Áremelkedés

Gyermekharisnya —38 30 baarmálható, 1-es szám. Számoként 4. Áremelkedés

La Maccó patenharisnya —78 minden szinben, 1-es szám. Számoként 5.0 Áremelkedés

Gyermek fűszelharisnya 1.10 minden szinben, 1-es szám. Számoként 1.5 Áremelkedés

Arúházunkban ön csak készpénzzel fizethet. Mi csak készpénzért árústunk, ezért adhatunk jó minőséget. Jó kivittl ilyen olcsó árúkn.

Postai megrendeléseket utánvétellel szállítunk. — Meg nem felelő árúért a pénz visszaadjuk.

MAGYAR DIVATCSARNOK Rákóczi-ut 74.

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET R-T, KÖRFORGÓGÉPEIN, BUDAPEST, VI, ARADI UCCÁ 8. — NYOMDAIGAZGATÓ: HAVAS M.